

Izhaja vsak četrtak ob 4. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana plašna se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožno za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Memčijo je cena listu 5 K, za druge ksefele izven Avstrije 3 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Vetovčini št. 9.

Naročnino in raznana s prejema upravnishvo, Gorica Semenška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunki ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Laški izgredi v Gorici. — Slovenski kmet, beri!

Kakor znano, napovedana je bila za binkoštni ponedeljek veselica, združena z dirko kolesarskih društev „Gorica“ v Gorici in tržaškega kolesarskega društva „Balkan“ na „Velodromu“. Teden prej je tukajšnji ultralaški list „Corriere Friulano“ hujskal italijansko meščanstvo goriškega mesta na demonstracije proti tej veselici, ki pa ni imela nobenega političnega značaja. Vsa večer so zborovali laški zagrizenci pod pokroviteljstvom nekih mestnih očetov, kako naj bi prepredili dirko in zabranili uhod v mesto, oziroma na „Velodrom“ Slovence. Na teh posvetovanjih je bilo mnogo takih trgovcev in obrtnikov, katerim Slovenci vsaki dan polnijo žepe in ki vsaki dan, stoječ na pragu svojih trgovin vabijo notri Slovence z znanim: „Pejtega notar.“ Zapomnimo si to! Ko so bili tako nabujskani in aranžirani, so korajžno čakali ponedeljka, češ: Nobenega šklava ne pustimo danes v mesto! Vse pomlatimo! V torek pa spet odpremo vrata v mesto in slovenski kmet bo spet del v naše trgovine. Tako so računali. A reveži so se za enkrat zmotili.

V pond. zjutraj že okoli 8. ure so se začeli zbirati goriški golobradci, med njimi mnogo visokošolcev in drugih dijakov v Gosposki ulici in po Korju ter stati v gručah pred različnimi italijanskimi prodajalnici, kakor Steinerjevo, Orzanovo itd., katere je v velikem številu obkoljevala druga inelita mularija. Vsi so bili oboroženi s palicami. Videli smo tam mestnega očeta Pinaučiča, ki je napravil na nas utis, kakor da je prevzel nad vsem tem gibanjem neko nadzorstvo. Čakali so na Tržačane, o katerih se je govorilo, da se v velikem številu pripeljejo po državni železnici v Gorico. Kasneje je prišel med to imenitno družbo sam mestni župan dr. Marani, katerega je mularija glasno pozdravila ter začela upiti: „Evviva il podestà! Evviva Gorizia italiana!“ Med kaporjoni omenjenih srboritežev so bili med drugimi znani kričači Marcuzzi, Hauptman županov sin Marani, Bozzini, Ortali, Resen, itd.

Koj ko je policija to opazila je poslala 8 orožnikov v Gosposko ulico, da bi vzdržali mir. Ko so videli Lahoni orožnike, so se začeli nad njimi spodtikati in neki Merlo je zaklical, da naj se orožniki pobasajo v kason in naj se jih vrže v Sočo. To je dalo povod, da so orožniki aretirali omenjenega Merlota. Ko je orožništvo videlo, da vsled tega

laški hrup narašča, so z nasajenimi bajoneti izpraznili ulico in Italijanaše potisnili v stranske ulice. To je Italijanaše hudo spaklo. Župan Marani, ki je bil kakor oče sredi te tolpe, je protestiral proti temu ter rekel, da je ulica, posest „magistrata“. A vse ni nič pomagalo. Z največjo jezo so morali pred orožniškimi bodali zapustiti Gosposko ulico. —

Tržaški izletniki pa niso prišli z državno železnico, kakor so menili Italijani, ampak z južno in sicer nekateri ob 8. zjut., nekateri ob 11. in nekateri ob 2. uri pop.

Ker je bilo vreme predpoludne neugodno in je še popoldne deževalo je odbor kolesarskega društva sklenil odložiti dirko na prihodnjo nedeljo dne 14. junija, za kar ima odbor baje že dovoljenje pristojne politične oblasti. Dne 14. t. m. se zbera Slovence gotovo še v večjem številu na ve elci, nego so se minolo nedeljo.

Popoldne okoli 2¹/₂ se je zbralo pred restavracijo „zlatega jelena“ mnogo Slovencev, kajti raznesel se je glas, da Lahni ne pustijo tržaških izletnikov, ki so prišli z vlakom ob 2. uri pop. na „Velodrom“. Velika truma Slovencev se je vzdignila, ki je pa med potjo vedno naraščala ter korakala mirno skozi mesto. Ko pridejo do gledališča, niso mogli naprej, kajti ulica je bila zasedena od Italijanov.

Ker se je bilo bati izgredov, je policija zaukazala Slovencev sneti narodne znake s prsi, kar so Slovenci storili. Potem so orožniki z zasajenimi bajoneti potisnili laško druhal v stranske ulice, in Slovenci so se jeli mirno pomikati naprej. Vest, ki se je raznesla po mestu, da Lahni ne pustijo Slovencev v „Velodrom“, se je izkazala kot neresnična. V „Velodromu“ se je zbralo kakih par tisoč Slovencev.

Tem je predsednik kolesarskega društva „Gorica“ naznanil, da je veselica zaradi slabega vremens odložena.

V tem času sta šla dva Slovence mimo gledališča. Italijani, zbrani v veliki trumi pred kavarno, planili so na nju ter jima začeli trgati s prsi narodna znamenja.

Redarji, to opazivši, so koj priskočili ter vprašali napadalce, zakaj napadajo mirne ljudi. Magistratni uradnik Mario Genuzzi, ki je bil med napadalci, jim je odgovoril z besedo merda. Proti

takemu nastopanju so redarji protestirali, a posledica temu je bila, da je Genuzzi udaril z dežnikom po glavi enega izmed redarjev. Vsled tega so ga redarji aretirali ter ga hoteli odpeljati po Vrtni ulici na policijo, a Italijani zahtevali so od redarjev, naj Genuzzija izpuste. Ko pa redarji tega niso hoteli storiti, začeli so razgrajati metati nanje kamenje.

Redarji so hoteli aretirati še druge razgrajče in napadalce, a kamenje frčalo je vedno gosteje proti njim. En kamen zadal je zelo Genuzzija, kateremu je prebil klobuk. Redarji, spoznavši nevarnost, v kateri so se nahajali, so nato Genuzzija izpustili, katerega so pa v torek aretirali in peljali v zapor.

V tem času so se Slovenci vračali v ogromnem sprevodu iz Velodroma v mesto, kjer so se razpršili na razne strani. Mnogo jih je šlo k „Jelenu“. Okoli „Jelena“ se je pa med tem že zbralo več Lahov v raznih gručah, ki so začeli jezno gledati na Slovence. Bilo je to okoli 6. ure in pol zvečer. Ker se je politična oblast zbala, da bi prišlo lahko do kakih spopadov, poklicala je na lice mesta oddelek vojakov tuk. pešpolka pod poveljništvom jednega častnika. Ta oddelek postavil se je v Ozki ulici pred „Jelenom“. Ker pa ni bilo nobene nevarnosti, kajti Lahni so jo popihali, so se vojaki kmalu vrnili v vojašnico.

Zvečer pa so se Lahončki tolažili na razne načine s tem, da so napadali posamezne gruče Slovencev. Tako n. pr. so napadli Tržačane, pred gledališčem, ki so šli na južni kolodvor ob 8. uri. Nek Tržačan Kastelic, ki je bil v družbi s Jos. Regentom in Antoničem, je bil ranjen na glavi. Policija je tekla za italijanskimi napadalci, a jih ni mogla dočeti. Neko slovensko družbo, ki je ob omenjeni uri šla na južno postajo, so Lahni pred omenjeno kavarno tudi izživali, a krepki živio-klici so preglasili izživače.

Lahoni so napadli nekega Josipa Lasiča iz Vrtojbe in ga ranili pod levo lice. Kdo ga je ranil, se do sedaj še ne ve.

Nadalje sta bila napadena tudi dva Mirenci in sicer Henrik Vuk in Ferdinand Lipušček tudi v Nunki ulici.

Pred kavarno „Central“ so Lahoni iz kavarne „Evropa“ napadli gg. P. Cotiča in mehanika Saunika. Aretovan je bil pri

ti priliki sin trgovca s čevlji Egisto Cociancig.

Aretirana sta bila v torek tudi mešarski pomočnik Cujsl in pa neki Prencis iz Pulja, ki sta metala kamenje na policijo. Slednji se je v tem posebno odlikoval.

Kakor čujemo, so se vršile še druge prakse, pri katerih so se Lahoni odlikovali s svojo 2000 letno kulturo.

Policiji se je zahvaliti v veliki meri da je s svojim previdnim postopanjem preprečila marsikaj hujšega, a da ni prišlo do najhujšega, zahvaliti se je v prvi vrsti hladnokrvnosti Slovencev, ki so ta dan res prav mojstrsko in možato nastopili, pusteč v miru laške srboriteže, katerim bi prav lahko premleli kosti, da so se izbevskali ter se pokazali v pravi luči najhujših nestrpnostev in surovežev. V Gosposki ulici je rekel župan dr. Marani onim, ki so ga pozdravili, kakor v začetku poročila omenjeno s Erviva il podestà: „Voi siete meco ed io sono con voi!“ No, mož je lahko ponosen na tako družbo. To so v polni meri dokazali ponedeljkovi dogodki, ki nam ne smejo Slovencev tako hitro izginiti iz spomina. Za vse posledice, ki jih bodo imeli ti dogodki za razne sloje goriških meščanov, posebno pa trgovcev, naj se ti zahvalijo magistratovcem in pa onim mestnim očetom, ki so vso to gonjo provzročili. Goriški Lahni so pokazali, da nas ne marajo.

Podili so nas iz mesta, psovali, izživali, pretepali in kamenovali so nas. Kamenjajmo, pretepajmo, izživajmo in psujmo jih tudi mi, a ne s kamenjem, ne s palicami in ne s petami, ampak s tem, kar bo najbolj občutljivo za njih žep.

Na ta način bomo le krepili svojo posest v mestu, in h temu nas izzivajo Lahni sami, ki nočejo z nami mirno živeti. Da, da, ako bi hotelo naše kmečko in delavsko ljudstvo, ki hodi v Gorico kupovat, povračati Lahom v isti meri kakor nam oni posojujejo, potem bi se res v malo letih lahko izpolnila beseda lista „Il Gazzettino Popolare“, ki je rekel, da bode magistrat, ako bodo Lahni proti Slovencev nadaljevali svojo gonjo, prisiljen nabiti na goriški grad veliko tablo z napisom: „Gorizia d'affittare!“ Gorica se da v najem!!!

Politični pregled.

Državni zbor. V petek je posl. zbornica nadaljevala razpravo o držav. proračun. Govorilo se je ta dan tudi mnogo, a govorili se je, kakor po navadi najmanj o proračunu. Največ so se pečali govorniki z zloglasnim Wahrmondom. Zadnji je govoril knez Anersperg, ki je rekel, da je Wahrmond preneznatna oseba, da bi se zaradi njega spravil v nevarnost politični položaj, zato je izrazil željo, naj bi se ta afera rešila na kak način. Prihodnja seja posl. zbornice je bila v sredo. V parlamentarnih krogih pretresujejo načrt, naj bi se proračunska debata brez ozira na kontingentirane ure končala dne 23. t. m.

Brambeni odsek. V brambenem odseku je bila sprejeta v četrtak resolucija posl. Winarskega s katero se poziva vlada, naj odredi vse potrebno, da se uvede dveletna vojaška služba, da se preosnuje vojaški kazenski zakon in da se izboljšajo prejemki moštva.

Volitve v bolgarsko sobranje. — Vladnih pristašev je med 204 poslanci izvoljenih nad 170. Izvoljenih je 172 demokratov, 23 agrarcev, 4 Radoslavistov, 2 narodnjakov, 1 Stambulovec in 1 Cankovist. Propadlo je 8 strankinih voditeljev. Radikalni demokrati in socialisti nimajo nobenega poslancev.

Srbske volitve. — Pri volitvah je dobila vladna stranka 85, mladi radikali 48, nacionalisti 19, naprednjaki 7 in socialisti enega poslancev.

Stoletnica deželne brambe. — Na binkoštni ponedeljek je preteklo sto let, ko je ustanovil cesar Franc deželno brambo.

Pruske deželnozborske volitve. Dozdaj je znan sledeč izid: 15 Poljakov, 97 pristašev centra, 129 konservativcev, 57 svobodomiselnih konservativcev, 59 narodnih liberalcev, 20 poslancev svobodomiselnih ljudske stranke, 7 poslancev svobodomiselnih zveze, 6 soc. demokratov, 6 divjakov. Potrebni je 21 ožjih volitev. Izid še ni znan iz 17 volivnih okrajev, ki volijo 29 poslancev.

Hulej Hafid samovladar Maroka. — Malej Hafid je pisal francoskemu zunanjemu ministru Pichonu, da pride kmalu v Fez, ker so poraženi nasprotniki. Malej Hafidovi delegati so ponovili, da je Malej Hafid pripravljen za prijateljska pogajanja s Francosko in da hoče držati z velevlastmi sklenjene pogodbe.

Turčija proti grškim četam. — Turška vlada je naznanila grški vladi in velevlastim, da je prisiljena nastopiti proti grškim četam.

Darovi.

Za „Slovensko sirotišče“ smo prejeli od g. dr. F. Pavletiča kot pooblaščenca pok. administracijskega svetnika Enila Guttman-a 100 K, dalje so darovali: P. n. Marija Živic 1 K, Lucija Porenta 10 kron.

Novice.

„Osrednji odbor za Gregorčičev spomenik“ je sklenil v svoji seji dne 1. t. m., upoštevaje intencije ranjkega pesnika kakor tudi plemenitih darovalcev, izročiti 3000 K društvu „Šolski Dom“, ki se zaveže pesniku na čast imenovati svoje novo šolsko poslopje „S. Gregorčičev Dom“. Ostala svota se porabi po odštetu stroškov (blizu 4000 K) za nagrobni spomenik in za spominsko ploščo na rojstni hiši, odkritje bo septembra — za „S. Gregorčičevo dijaško ustanovo“. Odbor bi rad zbral potrebno svoto še v tem letu, ker bodo v letošnjem jubilejnem letu ustanove proste pristojbin in prosi zato častilce velikega pesnika in mladino ljuba, da mu v to pripomorejo.

Župnijski izpit je napravil minole dni v Gorici preč. g. Alojzij Matelič, župnijski upravitelj v Breginju. Častitamo!

Iz sodne službe. — Za avskultante so imenovani legalni praktikanti: Marin Bego, dr. Cezar Vidali, dr. Valentin Pascoli, Jurij Pečarevič v Trstu, Edward Sturik, Anton Šapla, dr. Edgard Cociancig v Gorici in Fran Volarič v Krku.

Na c. kr. učiteljskišču v Kopru se vrši vpisovanje za vzprejemne izpite za prvi (I.) tečaj v ponedeljek, dne 29. junija t. l. od 10—12 predpoludne in v torek dne 30. junija t. l. od 10—12h predpoludne in od 2—6h popoldne. Izpiti sami prično v sredo, dne 1. julija ob 8h zjutraj.

Kje so lumpi in sleparji? — Razne nečednosti, ki so segodile s trtami na Krasu v škodo ubogim kmetom od strani najhujših liberalnih kričačev, odpirajo marsikakemu zaslepljenemu oču. Če podrgneš kakega pristnega liberalca s temi trtami pod nos, pa te neumno in debelo gleda, kakor da bi ravnokar padel z lune, potem pa še bolj neumno blekne; „Jaz ne vem nič o tem“. Če bi bili se veda Gregorčič, ali Barbuč ali Klandič sleparili in goljufali kmete s trtami, bi vsako mečnosobo liberalno fanto za vsakim voglom in gromom bevskalo o „klerikalnih lumpih in sleparjih“. Sedaj pa ti tako kričavi liberalci molče, kakor bi držali vodo v ustih. Pravega liberalca spoznaš po neumnosti ali hudobnosti teh dveh liberalnih „čednostih“. Še celo tisti liberalni učitelji, ki so kakor znano najbolj „navdušeni za blagor kmeta, baje nič ne vedo o trtah na Krasu. Kmetje, povprašajte te liberalne učitelje včasih, kako je s trtami na Krasu. Če „jim ne bo o tem nič znano“, povejte jim pa sami in jih primerno poučite. Povemo pa že sedaj njim in drugim liberalnim kričačem, ki so imeli na raznih shodih navado prodajati sleparski liberalizem, da jih takrat poprašamo o teh trtah, ki tako lepo osvetljujejo liberalno poštenje in ljubezen do kmeta. Da, poskrbeli bomo in poskrbeti se mora, da bo zadnji kmetič v naši deželi izvedel, kako liberalci delajo za kmeta! A poskrbeti se pa tudi mora, da ne bodo taki ljudje, ki so zapleteni v ta trtni škandal, komandirali nam kmetom, koga naj volimo za poslance, še manj pa, da bi taki ljudje bili morda kmetijski zastopniki. Proč z liberalno komando, proč z liberalnim sleparstvom!

Nov delavski list. — V petek je izšel v „Narodni Tiskarni“ nov delavski list „Delavski Tovariš“. List stane do konca leta 2 K. Izhajal bo vsak teden. Lastnik lista je konsorcij, obstoječ iz samih delavcev. List bo strogo zastopal krščansko-socialno delavsko misel. Ustanovljen je z namenom, da vžge slovensko delavstvo na Goriškem za edino pravo misel, ki more rešiti delavsko vprašanje, za edino pravo misel, ki more rešiti delavsko vprašanje, za krščansko-socialno misel. Goriški slovenski delavec naj bi se pridružil tej misli in s tem stopil v krog ogromne večine slovenskega delavstva. Da bo vrli „Delavski Tovariš“ čim preje dosegel svoj cilj, naj vsak prijatelj delavstva ta list podpira, naročuje in širi!

Srečni Kraševci! Te dni je bil v Podiebradu na Češkem shod, ki se ga je udeležilo mnogo slovanskih poslancev, med drugimi tudi Mandič in Lojze Štrekelj. Na tem shodu je govoril tudi posl. prof. Drtina, zet znanega prof. Masaryka, ki si prizadeva na vse kriplje da bi v Avstriji izval kulturni boj, ki naj bi uničil katoliško cerkev. Govoril je prof. Drtina o najnovejših dogodkih na avstr. vseučiliščih. Da je ta verski odpadnik zobal katoličane in napadal kat. študente je samoobsebi umevno. Shod je soglasno sprejel resolucijo, v kateri protestira proti „klerikalnemu napadovanju“

na avstr. vseučiliščih. Ker pravi poročilo da je bila resolucija soglasno sprejeta, nimamo povoda dvomiti, da sta tudi Mandič in Štrekelj glasovala zanjo. Srečni Brkini in Kraševci! Ni zadosti, da je narava že po mačehovsko poskrbela za vas, letos vam je še toča napravila dosti škode. A kaj to briga vaše poslance? Bojevati se proti „klerikalizmu“ in katoličanstvu je seveda veliko bolj potrebno kakor pa lajšati vsakdanje skrbi stradajočemu kraškemu kmetu. — Hoditi na Češko, si pustiti kaditi ob šampanjcu in pivu, je seveda veliko prijetnejše, kakor pa iti med zapuščeno Kraševce, ki ne znajo kaditi ampak morajo prositi, če nočejo, da pomrjo lakote.

Nevarno je obolel deželni šolski nadzornik Perschinka. Njegova bolezen je baje tako huda, da ne bo več mogel ostati na svojem mestu. Čujemo, da je že na dopustu.

Stavka slovenskih delavcev na Koroškem. V Bistrici v Rožu so radi nečuvnih krivic, ki jim jih je prizadel ravnatelj Nemeč Faust, stopili v stavko ondotni slovenski delavci. Tudi jeseniško in javorniško delavstvo je hotelo stopiti v stavko. Ta stavka je bila silno važna. Delavstvo in drugi sloji po celem Slovenskem so se pripravljali, da podpirajo v boju svoje koroške brate in trpine. Tudi na Goriškem smo ravno danes hoteli začeti v „Prim. Listu“ akcijo za naboranje, ko je prišel brzovoj, da je koroški slovenski delavec zmagal proti nemškemu kapitalu, da je stavka končana. Prvi boj slovenskih delavcev na Koroškem proti nemškemu kapitalu se je končal z zmago poštenega slovenskega delavstva.

Slovenski mladeniči na Sp. Štajerskem so si na binkoštni ponedeljek ustanovili svojo „Zvezo slovenskih mladeničev“. Odbor te „Zveze“ obstoji iz samih kmečkih mladeničev. Predsednik je mladenič Žebot, znan narodni buritelj v Št. Ilju ob slovensko nemški meji. Na shodu, na katerem se je „Zveza“ ustanovila, je govorilo več mladeničev, dež. posl. dr. Korošec, posl. dr. Krek, dr. Hohnjec, prof. Verstovšek, jurist Česnik. V imenu koroških mladeničev je govoril iur. Schaubach, v imenu goriške „Slov. kršč. soc. zveze“ pa naš urednik Kremžar. „Zveza slovenskih mladeničev“ ima svoj znak. Na belo-modro-rdečem polju se vidi lep zelen križ. Na tom pa se svetita začelnici S. M., kar pomeni Slovenska Mladina. Lep znak to! Slovenska mladina hoče delati in živeti za križ sveti in domovino drago! Goriški mladeniči, posnemajte vzglede vrlih štajerskih tovarišev in se organizirajte na tej podlagi!

— Umrl je na Danaju urednik „Information“ Jožef Graf. Star je bil 61 let. Pred leti so mu odrezali obe nogi. Bil je imejitelj več tujih redov.

— Čuden slučaj. — Na Ustju pri Ajdovščini je znesla kokoš posestnika g. Bačarja že več jajc, ki imajo dvojno lupinc, dvojen rumenjaki in dvojen beljak: jajce v jajcu. Med tem ko navadno jajce tehtja 9 dekagramov, tehtajo ta jajca po 16 dek. To je res jako čuden slučaj, ki se ga ne najde tako kmalu.

Listnica uredništva. — Breginj: Dopis s podpisom „mat“ gre v koš! Pisava je ponarejena, podpisa nič! Na take reči se list ne more ozirati, akoravno je morda resnica, kar je v pismu. — Ajba, Povir, Krn: Danes nemogoče!

Mesne novice.

m Sv. birna v Gorici. — V stolaići je bilo na binkoštno nedeljo 458 birmancev, na binkoštni ponedeljek pa 74.

— V cerkvi sv. Ignacija jih je bilo na binkoštno nedeljo popoldne 207. Prevzvišeni knezonadškof je delil sv. birmo v ponedeljek popoldne v nadškofjaki kapeli, kjer je birmovanje še cel ta teden ob 7. uri zjutraj po nadškofjovi maši.

m Šolsko leto na ženskem izobraževališču se sklene 24. junija. Dne 25. se prične matura. Slovenskih maturantk je domačih 35, zunanjih 5.

m Nasifni dragonci. Pred kavarno „Stella polare“ je par dragoncev napadlo v nedeljo 27-letnega N. Poblja iz Butrio, ki dela v opekarni za pokopališčem. Eden dragonec je s sabljo udaril po hrbtu Poblja in potem ga še zbadel v levo roko. V kavarni so pa dragonci pobili šipe.

m Ogenj v osmi šoli. — V tuk. 8. gimn. razredu je v noči od petka na soboto zgorel pod.

m Opozorjamo na oglas g. Rafaela Vuga, trgovca v Gorici na Kornu št. 6. Priporočamo.

Iz goriške okolice.

g V Orehovljah se je ustanovilo na binkoštni praznik „Kat. slov. izobraž. društvo“. Vpisalo se je takoj okoli 60 članov. — Govoril je kurat Abram iz Bilj o namenu in podlagi društva, dr. Capuder pa je imel poučen, zelo zanimiv govor o razvoju organizacijske misli od rimskih časov do današnjih dni. Posebno lepo nam je predočil uzorno vrejeno krščansko združništvo v srednjem veku. Zamoril ga je liberalizem, oživlja gavnovo krščanski duh. Iz bližnjega Mirna je prihitelo na shod več priznanih navdušenih mož in fantov in tudi župnik Rojce. Izmed njih sta navduševala Orehovce h vstrajnemu delu župnik in pa predsednik delavskega društva Spacapan. Nazadnje so nastopili Orehovski in nekateri mirnenski telovadci, ki so pokazali številnim zborovalcem, kaj so se že naučili. Lepo jih je bilo gledati! Zlasti nam je ngajala spretnost učitelja telovadcev, Pelikana iz Mirna. Hvala mu za trud in vnemo! Novemu društvu pa želimo, da bi se procvitalo in obilno koristilo duševnemu in telesnemu razvoju udeležencev in zlasti nadobudne mladine!

g Posnemanja vredno. Na občnem zboru šenpeterske posojilnice je bilo soglasno sklenjeno podariti 100 kron za „Gregorčičev Dom“ v Gorici in to v proslavo 60-letnice vladanja našega presvitlega cesarja.

Iz ajdovskega okraja.

a Toča je pobila binkoštno nedeljo popoldne po Vipavskem v Šmarji, Vel. Zabljah, Plačah in tje čez ajdovsko polje proti Gorenjem in Štarski gori. Ljudje, ki so se peljali z vlakom iz Trsta pravijo, da je debela toča vse pobelila in naredila prav zimski mraz. Po Vipavskem je močna burja binkoštno praznike poškovala trtno mladje in razredčila grozdni zarod.

Iz kanalskega okraja.

kl Predavanje v Avčah. — V nedeljo 14. t. m. ob 4 $\frac{1}{2}$ popoldne bo imelo „Kat. slov. izobraževalno društvo“ v Avčah zopet predavanje.

kl Iz Deskelj. — V soboto zvečer ob 9. uri je nastal strašen požar v hiši vdove Terezije Medvešček št. 54. Začelo je goreti nad kuhinjo, ljudje pa so zapazili šele tedaj, ko je plamen švigal že skozi vrata. Hitro so bili vsi ljudje na nogah. Tadi iz bližnjih vasi so prišli na pomoč, ko so slišali plat zvona. Vsi so se bali, da pogori cel dolnji konec vasi. K sreči je veter potihnil in ogenj začel pojemati. Okoli 2. in pol popoldni so že

vse pogasili. Največ srčnosti pa sta pokazala Valerijan Ivančič in Anton Manfreda, zakar jim izrekamo najsrčnejšo zahvalo. Škode je nad 3000 K.

Ljudje že vejo, kje tiči vzrok, da niso mogli hitro pogasiti, (namreč vode nimamo nič pri studencu). Zatorej pazite volivci pri občinskih volitvah, ki bodo v kratkem, da napnete vse moči ter vržete „mogočen hrast“.

Zvest prijatelj Deskljanov.

Iz tolminskega okraja.

t Pozdrav rojakom na Sedmograškem. — Svojim na Sedmograškem nahajajočim se rojakom pošiljajo prijatelji iz Koritnice ta-le pozdrav:

Pozdrave mi pošiljamo —

iz Koriške te vasi —

vsem našim fantom v Siebenbürgen;

Bog naj vas vse živi!

Domačini.

t K. s. izobr. društvo na Volarjih je imelo binkoštni pondeljek svoj ustanovni občni zbor. Udeležilo se ga je okoli 80 domačih ljudi. Zborovanje je z lepim pozdravom otvoril mladenič Jakob Šurm. Nato je govoril odposlanec K. s. zveze iz Gorice Fran Rejec o pomenu izobrazbe za versko in narodno prebujenje in za stanovski socialni napredek. Razložil je tudi zgodovino verske načelne ločitve v slovenskem narodu. G. Tomšič, kaplan v Tolminu, je bodril k pogumnemu delu za društvo. Vpisalo se je okoli 60 članov, ki kažejo mnogo zanimanja in razuma za naloge novega društva.

Iz cerkljanskega okraja.

c Društveno življenje v Cerklnem. Gledališka igra „Lurška pastarica“, ki so jo uprizorila cerkljanska dekleta, združena v dekliškem odseku, se je nad vse pričakovano izborno obnesla. Igrale so dvakrat in sicer v nedeljo dne 7. t. m. zvečer in drugi dan ob 3 popoldan. Vselej je bila prostorna dvorana v „Gospodarskem domu“ nabito polna. Igra je bila dobro nastudirana. Poleg pravih igralnic in finega naglašanja, so vtis igre zelo povečali slikoviti kostumi.

Pri tej priliki smo opazili pri nekaterih mlajših igralnicah, veliko daru za gledališke nastope.

Igro je spretno vodila načelnica dekliškega odseka gđ. Toučka Bevk-ova. Živela! Dekliški odsek naj tudi v bodoče pridno deluje in naj kmalu zopet priredi kako predstavo.

c Iz Šebrelj. — Dne 1. junija t. l. vršile so se županske volitve v Šebreljah. Županom je voljen Anton Rejec, posestnik v Šebreljah, podžupanom pa Janez Lapanja, kmet v Šebreljah, Andrej Rjavc, kmet v Šebreljah, Franc Vončina, trgovec in posestnik v Šebreljah in Josip Kacin, stavbeni mojster v Jagersčeh. Vrlemu županu in starešinstvu čestitamo na izvolitvi ter smo prepričani da zastavijo vse svoje moči v blagor šebreljske občine.

c Suša. — Tudi pri nas vlada občutna suša. Te dni je sicer padlo nekaj dežja, toda premalo. Tudi če bi bilo sedaj dovolj dežja, je že suša dosedaj napravila veliko škode. Manjkalo bo krme, pa tudi drugi pridelki bodo pičili.

c Telovadni odsek priredi začetkom prihodnjega meseca veselico z obširnimi vsporedom, koje čisti dobiček se bode porabil za nakup telovadnega orodja.

Iz kobarškega okraja.

kd Osuševanje kobaridske ravnani. — Deželni odbor je avgusta meseca 1907 naprosil c. kr. namestništvo, naj kolikor mogoče pospeši dovršitev ureditve hudournika Šijak in naj c. kr.

vlada poveri c. kr. gozdnotehničnemu oddelku v Beljaku izdelanje načrtov za ureditev Nadiže, ker razpolaga deželni odbor le z neznatnim številom tehničnih moči. Pred kratkim je prejel deželni odbor obvestilo, da je bilo c. kr. namestništvo pač predlagalo poljedelskemu ministertvu, naj se Šijak takoj prične uravnati; da pa ministerstvo ni moglo pritrditi temu predlogu, ker se morata srednji in spodnji tok Šijaka popolnoma odvoditi, vsled česar se ne bo šlo le za odkupovanje zemljišč, marveč tudi za razne zasebne interese, dočim ni izključeno, da se bodo lastniki posameznih zemljišč ob novi hudournikovi smeri protivili projektiranemu odvodu. Iz teh razlogov, ki jih je navajal c. kr. gozdnotehnični oddelek in katerim je poljedelsko ministerstvo pritrdilo, je le to naročilo c. kr. namestništvu, naj uredi vse te stvari predno se prične z ureditvenim delom. C. kr. poljedelsko ministerstvo je tudi poudarjalo, da je zahteva deželnega odbora, naj bi že sedaj pojasnilo svoje stališče glede besedila dotičnega zakonskega načrta, prezgodnja in je izjavilo, da se bode bavilo s tem šele, ko se bode načrt potrdil na podlagi zakona o vodnih pravicah. Kar se tiče ureditve Nadiže, naročilo je c. kr. poljedelsko ministerstvo gozdno-tehničnemu oddelku v Beljaku, naj za časa izvrševanja uravnanih del ob Šijaku proizvede kar treba za ureditev Nadiže ob njenem izvirku.

Iz komenskega okraja.

km Toča na Krasu. — Kar ni vzela suša, in niso požrle kobilice, to je sedaj pokončala grozna toča, ki je v nedeljo popoldne uničila poljske pridelke po velikem delu Krasa.

V nedeljo ob 1. in pol uri popoldne so se od jugo zapada pripodili temni oblaki, kmalu je začela padati suha toča, ki je trajala sedem minut, toča ni bila okrogla, ampak rogljasta, posamični komadi so tehtali 5 do 6 dekagramov. V pondeljek zvečer se je moglo na raznih krajih naložiti še cele vozove. Toča je pobila vse poljske pridelke kar jih je še ostalo od suše in kobilice, in tudi edini pridelok, ki je še ostal, vinsko trto; na mestih se ne bo pridelalo niti petdeseti del. Lahko sereče, da je vinski pridelok uničen za dve leti. — Drevje je vse golo, pod hrasti se lahko nabere košare okleščenega listja. Toča je pobila tudi mnogo kokoši, piščancev in pičev.

Posebno prizadete so vasi Krajna vas Pliskovica, Veliki dol, Kosovelje, Tomačevica, Gabrovica, Kobja glava, Hrušovica, Skopo, Štanjel, Kobdil, Lukovec.

Toča je segala potem preko vipavske doline vse do Čavna. Tako je ubogi kraški kmet v nekoliko minutah ob ves svoj pridelok, ki mu je še ostal. Opozarjamo naše poslance na to grozno nesrečo, ki nas je zadela in jih prosimo naj nujno store pri vladi potrebne korake, da se olajša silna beda, ki nam preti.

km Iz Gabrovce. — Strašna toča je padala pri nas 7. t. m. od ene do 3h popoldne. Najprvo je bil hud naliv, potem pa toča, debelejša ko orehi. Potolkla je vse. Lahko si mislimo, kako žalostno je ogledoval kmet svoje polje in vinograde, ko je videl, da je vse golo. Gorje, kmetu! Prej silna suša in kobilice, sedaj pa toča! Hudega vremena reši nas, o Gospod!

km Iz Pliskovice nam pišejo: Na binkoštno nedeljo pop. je začel mirno padati [tako zaželjeni] dež. Ob 1½ uri pa trešči prav blizu, nato se vsuje taka toča, da je skoro ne pomnimo po Krasu take — padala je kakih 20 minut, vmes debela kot orehi! Kar nam že ni —

uničila suša — gosonice — kobilice po naših travnikih in polja, oklestila je pa toča še edino naše upanje trte, katere so tako lepo kazale. Toča je pobila skoro vso v Velikem Dolu, popolnoma vse pa v Pliskovici, Gabrovici, v Kranjivasi, v Skopem, v Kobljevali in v Štanjelu.

km Volčjigrad. — Prvi binkoštni praznik popoldne, nam je kot orehi debela toča, uničila 2 tretjini trgate. Vsako trtno mladiko je za tretjino prikrjalo; ostalo pa razmesarilo. Zaroda je po tleh cele kože. Kar je toča pustila, uničuje sedaj strašen vihar. Kaj bo z nami? Črvi, gosonice, suša, vihar, toča in kobilice nam uničujejo pridelke, od katerih smo kmetje brezpogojno odvisni. Pomoči, podpore nujno potrebujemo; drugače nam ne kaže drugega, kakor da si vrezemo palico in jo potegnemo s Krasa. — Z nami so tepene tudi kobilice. Brez nog in drugih udov, z razbitimi trapli se vlačijo okrog.

Iz sežanskega okraja.

s Iz Tomaja nam pišejo: Na Krasu je napravila letos suša toliko škode, da je beda neizogibna. Sens, žita, krompirja, fižola in sadja ne bo nič. Trtni pridelok, ki je pa še popolnoma negotov in ga toča vsak hip lahko popolnoma vniči, pa ne pokrije vseh potreb. Sveta dolžnost naših gg. županov bi bila, da bi izvolili izmed sebe deputacijo, ki naj bi potožila v imenu celega sežanskega okraja vadi našo bedo ter zahtevala od nje, da se o tej bedi natanjko prepriča ter nam pomaga.

Iz tržiškega okraja.

tž Davin. — (Liberalci sovražniki napredka.) Davinski „kuzla“, znani hujšak in srboritež, je zopet zlegel kukavičje jajce v umazani „Soči“.

„Kuzla zabada svoje neškodljive rozičke v novoustanovljeno posojilnico. — Najbrže bi tu rad kaj „fasal“, ko ne more drugod, — pa tudi tukaj bo — grozdje prekislilo! To človeče, ki ni vredno, da je solnce obsije, bledi nas devinske občinarje, češ, da ne znamo ne pisati ne čitati. — Kdo pa je temurkv? Ali ne ravno liberalci, ki so nam toliko časa komandirali in nas pustili v taki temi? Olkar pa smo ustanovili posojilnico, smo se vsaj toliko naučili pisati, da smo pred sodnijo vsi lastnooročno podpisali prošnjo. — „Klerikalci“ pa so res kunatne glave. Da človek le v dotiko pride z njimi, se vže kaj koristnega nauči od njih. — Zato jih vsem najtopleje priporočamo!

„Kuzlo“ pa, ki se je vsak ogiblje, svarimo, naj ne izziva po nepotrebnem mirnih in poštenih občinarjev, ker drugače ga priporočimo železniškemu nadzorništvu.

Prenapeta struna rada poči.

Iz korminskega okraja.

kr. Iz Medane. — Na binkoštno nedeljo zvečer je zadel gospo Jožefo Zucchiati v Medani, soprogo g. župana in veleposestnika Ant. Zucchiati mrtvoud. Drugi dan ob ½1 popoldne se je že v farni cerkvi tužno oglasil zvon, ki je naznanjal prežalostno vest, da blage gospe županove ni več med živimi. Bridki udarec, ki je zadel našega g. župana, pretresel je celo občino. Pokojna gospa je bila preblagega srca. Vsakemu, kdor je iskal pri njej pomoči v potrebi, je brž pomagala. Zato smo jo neizrečeno ljubili in s pravico imenovali „mati revnih“. Zapuščala dva dorastla in pet nedorastlih otrok. Pogreb je bil včeraj, v sredo ob 10. uri predpopoldne. Kako je bila pokojnica ljubljena in spoštovana, priča ogromna udeležba ljudstva, ki je

prihitelo razen domačinov, iz celih B. in drugih oddaljenih krajev, da jo sprejme k zadnjemu počitku. Nobeno oko ni ostalo suho. Naši pevci so storili svojo dolžnost s tem, da so zapeli tri žalostinke; v hiši žalosti, v cerkvi in na pokopališču. Tem potom izrekamo žalujoci dražini in sorodnikom našenajskrenejše sožalje. — Občani.

Iste dne zvečer je izdihnila svojo mlado dušo 20-letna deklica Jožefa Šfiligoj. Bolezen v grlu jo je mučila in držala na postelji celih sedem mesecev, dokler je ni Bog poklical k sebi v večno veselje. Naše sožalje! Medanska dekleta.

kr V Drnovku je umrl v sredo posestnik g. Gašpar Šfiligoj v 71. letu svoje starosti. N. p. v. m. Preostalim naše sožalje!

kr Koloni zapadnih Brd so se izročili varstvu vrtojbenskega policaja Mermolja, kateri jim je nekaj mermoljal v Fojani 31. maja. Ali so pravo zadeli ali pa ne bodo že vedeli. Stanovitosti, niso pokazali.

Drobfine.

d Zdravniško mnenje o Lurdu. — Na Francoskem so framazoni poslali na vlado prošnjo, naj prepove občinstvu pohajati Lurd, češ, da Lurdu in okolici preti nevarnost, da se radi silnega romanja zanesejo tja nalezljive bolezni. Razun tega se je našel tudi framasonski pisatelj Bormfont, ki je v posebnem pismu v vse zdravnike na Francoskem iste pozval, da se izjavijo: je-li Lurd resnično koristen ali škodljiv za bolnike. Prejel je par sto framazonških zdravnikov odgovorov, ki so bili naperjeni proti Lurdu. Profesor in zdravnik v Lyonu dr. Vincent nabral je pa 3000 zdravniških izjav, ki soglasno izjavljajo, da je Lurd za bolnike prava dobrota. Med temi zdravniki jih je 55, ki so profesorji raznih visokih šol.

d Železniški nesreči. — V Roccapietru v Sev. Italiji sta trčila osebni in tovorni vlak. Uboite so 4, ranjenih pa je 50 oseb. Pri Bregenzu se je odtrgala skala in potegnila v Asch tri vozove nekega vlaka. Ranjenih je 29 oseb, 2 pa pogrešajo.

d Prva ruska advokatinja. — V Moskvi je napravila s sijajnim uspehom odvetniško izkušnjo gospica dr. Janina Koturški.

d Grozna avtomobilska nesreča. — V Meineju na Brunšviškem se je prekučnil avtomobil, ki je vozil z naglico 80 kilometrov na uro. Nadporočnik Fritzsche iz Lipskega in kapitanski poročnik Maks Assmann iz Kijela sta mrtva, mornariški nadporočnik Elmenhorst je pa nevarno ranjen.

d Strela ubila. V Bujah pri Košani na Notranjskem je v torek 2. t. m. udarila strela v cerkev. Ubila je enega moškega, ki je zvonil proti toči, drugega pa poškodovala in omamila. V cerkvi je poškodovala tudi križev pot.

d Na smrt obsojen. — Pri protnem sodišču v Ljubljani je bil v soboto obsojen na smrt Štefan Samardžić, ki je novembra meseca lanskega leta blizu Vrhnike umoril delavskega nadzornika Matijo Čdolini ter ga oropal vzeš mu 3000 kron.

d Pred oltarjem zaboden. — V St. Louis v Ameriki je v eni izmed prvih cerkev maševal pater Labeley. Ko se je obrnil k oltarju, je pristopil k njemu neki elegantno oblečen gospod in ga zabodel z velikim nožem v hrbet. — Duhovnik se je smrtno ranjen zgrudil na tla. Napadalca, ki je v mestu ugledna bogata oseba, so izročili policiji. Napad je najbrž izvedel v blaznosti.

Loterijske številke.

6. junija

Trst 36 56 84 79 11
Linc 73 83 80 6 53

Zahvala.

Za obile tolažilne dokaze srčnega sočutja ob bridki izgubi našega preljubega brata, svaka in strica, gospoda

Gašparja Sfiligoj,

kakor tudi za častno spremstvo dragega pokojnika, izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo preč. duhovščini, gospodoma učiteljema iz Biljane in Višnjevika, gg. veleposestnikom in posestnikom, vrlemu pevskemu zboru iz Biljane za mile nagrobnice, vsem sorodnikom in znancem in sploh vsemu domačemu in tujemu občinstvu, ki je na ta način izkazalo blagopokojniku zadnjo zemeljsko čast.

V Drnovku, 9. junija 1908.

Zalujoči ostali.

Vabilo

občnemu zboru

hranilnice in posojilnice za
Kojsko-Šmartno,

ki se bo vršil

due 21. junija ob 4. pop. v obč.
pisarni v Kojskem.

Dnevni red:

1. Potrditev računa za l. 1907.
2. Izločitev farv Šmartno iz zadruga.
3. Volitev načelstva.
4. Prosti predlogi.

Načelstvo.

Anton Kuštrin,

trгоvec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnideršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

K dvema deklicima 5 in 7 let

išče se

vzgojiteljica ali vrtnarica,

katera ima zmožnost podučevati slovensko v predmetih drugega razreda ljudske šole.

Želi se tudi znanje nemščine in nekoliko italijanščine.

Ponudbe s fotografijo do 15. junija 1908 pod št. 20 pošta Žalec, Štajersko.

Zaloga.

Podpisani priporoča p. n. občinstvu v mestu in na deželi svojo

trgovino z lesom, cementom,
peskom, drvni in ogljem

na Volčjdragi pri postaji c. kr.
državne železnice.

Josip NARDIN, trгоvec.

Peter Cotič,
čevljarški mojster, Gorica,

Gosposka ulica 1
Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne.

Svoji k svojim!

Staroznana narodna tvrdka:

Anton Iv. Pečenko

GORICA, ulica Jos. Verdi 26

postreže pošteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; potem s pylzenjskim pivom „prazdroj“ iz sloveče češke „Meščanske pivovarne“, in izbornim protivinskim pivom iz pivovarne kneza Schwarzenberga v Protivinu na Češkem, in sicer v sodčkih in steklenicah; z domačim pristnim tropinovecem I. vrste, lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 lit. naprej franko goriška postaja.

Cene zmerne.

Destilacija žganja

v zvezi z izdelovanjem krepilnih pijač brez alkohola je z velikim uspehom takoj mogoča. Garancija za oblastveno dovoljenje in prodajo. Vse potrebno pripravi na licu mesta brezplačno izvežba strokovnjak. Tukajšnje informacije glede hure prodaje. Ponudniki naj se obrnejo pod naslovom: Prva tovarniška tvrdka (Erste Fabrikfirma) 68882 na M. Dukas nasteljni, Dunaj 1/1 Wallzeile 9.

Odlikovana pekarija
in sladčičarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerjev na drobno ali v orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
s znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da sgrine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je

Cena steklenici 60 vin.

Telefon št. 72

Poštnohran. rač. št. 51.292

„CENTRALNA POSOJILNICA“

V GORICI

registrovana zadruga z omejeno zavezo v lastni hiši
M M Corso Giuseppe Verdi št. 32, I. nadstropje M M

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan in jih obrestuje od 1. jan. 1908 dalje po 5%. Daje posojila na menice po 6 1/2% in na vknjižbo po 5 1/2%. Dalje daje posojila na 5-letno mesečno odplačevanje ki znaša od vsacih 100 K 2 na mesec

Stanje hran. vlog dne 31. dec. 1907 K 1,816.352.73
Promet due 31. decembre 1907 . . . K 5,457.131.53

Maslo, jajca, kuretnino

in vse deželne pridelke kupuje in prodaja na drobno
in debelo

Rafael Vuga,

trгоvec z jestvinami, moko, žitom in cementom,
Gorica na Kornu št. 6.

Restavracija „Central“

Naznanilo.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, častiti duhovščini v mestu in na deželi da sem odprl novo restavracijo „CENTRAL“ Corso G. Verdi št. 32, v hiši „Cen. posojilnice“ v kateri bode točil pristna bela in črna vina, kakor tudi dobro pivo iz slavnoznanih Dreherjevih in plzenskih pivovaren. Obenem bode vedno preskrbljeno z dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili. Ima krasen jedilni salon, kegljišče, katero je krasno razsvetljeno.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Josip Novič,
restavratер.

Ustanovljena tvrdka leta 1866

IV. DRUFOVKA - GORICA

centrala Gosposka ulica 3, filijalka Raštelj 3

Lastna strojarna na paro v Črničah. Zaloga vsakovrstnega usnja, kakor tudi čevljarških potrebščin.

Odlikovana tvornica nadplavov. Glavni zalagatelj liščila v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Telefon št. 62.